

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра теорії та історії педагогіки
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА УПРАВЛІННЯ
Кафедра комп'ютерних наук і математики

**ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

Змістові модулі:

«Актуальні проблеми досліджень з теорії та методики професійної освіти»
«Людський розвиток та професійна освіта»
«Психологія професійного розвитку»
«Проектні технології у професійній освіті»
«Педагогічний експеримент та методи математичної статистики»

для здобувачів вищої освіти

спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки

освітньо-наукового рівня: доктор філософії

освітньо-наукової програми: «Освітні, педагогічні науки»

Форма опису програми екзамену

Поля форми	Опис поля форми	
	До екзаменаційного білету комплексного іспиту входить чотири питання, які охоплюють модулі дисципліни «Теорія і методика професійної освіти»	
Курс	3	
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки	
Форма проведення: <i>письмова / усна / комбінована</i>	Письмова	
Тривалість проведення:	-	
Максимальна кількість балів:	40	
Критерії оцінювання:	Аспірант вільно орієнтується у навчальному матеріалі, усвідомлює проблеми у галузі 01 Освіта/Педагогіка загалом та з теорії й методики професійної освіти зокрема, репрезентує та позиціонує власну думку	28-40
	Аспірант орієнтується в сучасних питаннях теорії й методики професійної освіти, проте власної позиції щодо цього не має	14-27
	Аспірант поверхово розуміється в сучасних питаннях теорії та методики професійної освіти, не висловлює власну думку	1-13
Перелік допоміжних матеріалів:	-	
Орієнтовний перелік питань:	<p style="text-align: center;">I. Актуальні проблеми досліджень</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія виникнення інституту професій. Професійні функції фахівця. 2. Характеристика і аналіз різних підходів до визначення поняття «компетентність». 3. Характеристика і аналіз різних підходів до визначення поняття «професійна діяльність». 4. Зв'язок теорії і методики професійної освіти з іншими науками. 5. Характеристика впливу вікових змін на професійний розвиток. 6. Професійний розвиток у системі безперервної освіти. 7. Основні завдання професійної освіти як наукової галузі. 8. Закони і закономірності професійної освіти як галузі знань. 9. Поняття закону у педагогіці. Вивчення законів і закономірностей – основа отримання нових знань, аналізу наукових теорій та педагогічних технологій. 10. Технологізація педагогічних теорій. 11. Теорія компетентнісного підходу як теоретична і практична 	

основа реалізації завдань професійної освіти.

12. Формула спеціальності та її класифікаційні ознаки.
13. Аналіз видів та ознак сучасних наукових досліджень у галузі професійної педагогіки.
14. Види теоретичних і прикладних наукових досліджень у галузі.
15. Характеристика напрямів наукових досліджень у галузі.

II. Людський розвиток та професійна освіта

1. Роль професійної освіти у розвитку людського капіталу.
2. Індекс людського розвитку: структурні компоненти.
3. Характеристика основних методологічних підходів у дослідженні проблем професійної освіти.
4. Генеза розвитку професійної освіти в Україні.
5. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020».
6. Тенденції суспільного розвитку і вимоги до підготовки спеціалістів у вищій професійній школі.
7. Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту» щодо нових стратегій розвитку професійної освіти.
8. Національна рамка кваліфікацій: сутність і особливості.
9. Мета професійної освіти. Характеристика нових професійних викликів.
10. Трансформації у професійній освіті крізь призму освітніх реформ.
11. Тренди професійної освіти в контексті нових викликів суспільства.
12. Якість освіти. Система зовнішніх і внутрішніх критеріїв оцінки якості професійної освіти.
13. Форми і методи професійної освіти та їхня класифікація.
14. Нові освітні методи та технології у підготовці майбутніх фахівців.
15. Сутність міждисциплінарності у вивченні проблем професійної освіти.

III. Психологія професійного розвитку

1. Предмет і завдання психології професійного розвитку.
2. Принципи психології професійного розвитку.
3. Функціональне місце психології професійного розвитку у системі наукового і психологічного знання (структурні компоненти психології професійного розвитку).
4. Основні теоретико-методологічні і теоретико-практичні проблеми психології професійного розвитку.
5. Актуалізація психології професійного розвитку як галузі психологічної науки.
6. Соціальні потреби людини як базова спонукальна основа для формування професійної мотивації.
7. Психологічна характеристика трудової діяльності та професії.
8. Фактори формування трудового потенціалу.
9. Типологія професійної діяльності
10. Вікові особливості професійного самовизначення.

11. Психологічні механізми самовдосконалення фахівця.
12. Психолого-педагогічні умови формування професійної майстерності (система І.А. Зязюна).
13. Формування індивідуального стилю діяльності.
14. Кризи професійного становлення та розвитку.
15. Психологічні особливості управління персоналом.

IV. Проектні технології у професійній освіті

1. Характеристика технологічного підходу до вищої освіти.
2. Поняття «технологія», «освітня технологія», «проектна технологія».
3. Характеристика проектувальної діяльності та її алгоритм
4. Структура освітньої технології: концептуальний складник, змістовий складник, процесуальний складник.
5. Критерії технологічності.
6. Типи освітніх технологій.
7. Інноваційний характер проектних технологій.
8. Педагогічний інструментарій сучасних освітніх технологій.
9. Сутність та фази проектувальної діяльності.
10. Приклади проектувальних технологій (охарактеризуйте одну з технологій)
11. Сутність технології розв'язання професійно-педагогічних задач як інноваційної проектної технології у контексті компетентісно зорієнтованої вищої освіти.
12. Концептуальні основи технології розв'язання професійно-педагогічних.
13. Змістовий складник технології розв'язання професійно-педагогічних (різновиди задач, що відбивають провідні проблеми сучасної вищої освіти).
14. Технологія розв'язання професійно-педагогічних задач як сучасна інноваційна проектна технологія.
15. Алгоритм реалізації технології розв'язання професійно-педагогічних задач.

V. Педагогічний експеримент та методи математичної статистики

1. Мета обробки дослідження (відкинути випадковості і виявлення закономірностей).
2. Якісна та кількісна характеристики педагогічного експерименту.
3. Етапи статистичного дослідження: статистичне спостереження, статистичне зведення і групування, аналіз статистичного матеріалу.
4. Вибірка. Генеральна (основна) сукупність. Об'єм вибірки. Числові характеристики вибірки.
5. Параметри вимірювання: об'єкт вимірювання (змінні вимірювання), процедура вимірювання, засоби вимірювання; шкала вимірювання.
6. Визначення тривалості педагогічного експерименту.
7. Схема побудови педагогічного експерименту (етапи педагогічного експерименту та їх моніторинг).
8. Алгоритм вибору статистичного критерію. Розкрити один з

	<p>статистичних критеріїв (Крамера-Уелча; Вілкоксона та Манна-Уїтні; χ^2 – хі-квадрат; Фішера; t-критерій Стьюдента).</p> <p>9. Особливості побудови статистичної гіпотези.</p> <p>10. Основні етапи перевірки гіпотези: формулювання гіпотези, вибір рівня значимості, визначення вибіркового значення статистичних характеристик, порівняння розрахункового значення з критерієм значення для вибраного рівня значимості і прийняття або відхилення гіпотези.</p> <p>11. Нормальний розподіл. Параметричні критерії. Вимоги до застосування параметричних критеріїв.</p> <p>12. Статистичний взаємозв'язок результатів вимірювань.</p> <p>13. Кореляція. Кореляційний аналіз. Щільність взаємозв'язку (коефіцієнт кореляції).</p> <p>14. Спрямованість взаємозв'язку (прямий пропорційний або позитивний взаємозв'язок; зворотній, або від'ємний взаємозв'язок). Обчислення значення коефіцієнта взаємозв'язку.</p> <p>15. Кількісна та якісна оцінка результатів дослідження.</p>
<p>Екзаменатори:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Хоружа Л.Л.</i>, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та історії педагогіки Педагогічного інституту; • <i>Бодненко Д.М.</i>, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних наук і математики Факультету інформаційних технологій та управління. 	